

Nr 508.

Av herr **Gustavson** i Västerås, *angående viss ändring av 13 § hälsovårdsstadgan.*

De senaste årens livliga byggnadsverksamhet i städerna har i hög grad inriktats på villa- och egnahemsbyggande i utkanterna och i många fall ganska långt utanför det område som ursprungligen ansetts som egentligt stadsområde. Denna trädgårdsstadsbebyggelse har säkerligen många fördelar framför den äldre stadsbebyggelsen och den har även på olika sätt rönt uppmuntran från myndigheternas sida. Samtidigt har den emellertid skapat många svårösliga problem av stor ekonomisk räckvidd såväl för kommunerna som för de enskilda egnahemsbyggarna. Då gator och ledningar under loppet av några få år skola utdragas över nya områden som ofta äro lika stora eller större än stadens tidigare bebyggda område, har detta blivit ett problem som kommunen icke mäktat lösa utan en orimlig skattebelastning eller oöverkomligt höga avgifter för fastighetsägarna. Det synes önskvärt att statsmakterna observera dessa svårigheter och i den mån det är möjligt, utan att eftersätta nödvändiga krav på god byggnadsordning och erforderliga hygieniska anordningar, i tid lätta på bestämmelser som i det nu aktuella läget synas onödigt stränga och ekonomiskt betungande.

En av de bestämmelser som för närvarande synes vara mogen för revision återfinnes i hälsovårdsstadgans par. 13 mom. 2 som reglerar rätten att i stället för de vanliga avträdena anlägga vattenklosetter. Stadgan kräver nu, som villkor för anläggande av sådan klosett, att orenlighet och spolvatten skall kunna »omedelbart» föras ut i stadens avloppsledning eller lämpligt vattendrag. Ordet »omedelbart» har ansetts lägga hinder i vägen för inrättande av samlingsbrunnar, septic-tank-anläggningar och andra liknande reningsanordningar som tidigare ansetts tillåtna och i ganska stor utsträckning kommit till användning inom de delar av vissa städer där icke »omedelbart» avlopp kunnat ordnas utan orimliga kostnader. Denna tolkning av bestämmelserna i stadgan har i varje fall givits av hälsovårdsnämnden i en mellansvensk stad som under sistlidna år förbjudit ett stort antal egnahemsbyggare att ansluta de i fastigheterna inbyggda vattenklosetterna till en avloppsledning försedd med septic-tank. Vilken hygienisk fördel en bestämmelse som verkar på detta sätt skall ha torde icke vara lätt att förstå. Därest icke dylika uppsamlingsbrunnar får anläggas vid fastigheterna på de områden, dit staden icke kunnat eller hunnit framdraga tillräckliga avloppsledningar för ett direkt avlopp, måste det ju för fastighetens behov anläggas ett vanligt avträde vilket ju knappast kan anses mera hygieniskt än en W. C.-anläggning kombinerad med en utanför byggnaden, på lämplig del

av tomten anlagd reningsanläggning, som skötes så att minsta möjliga sanitära olägenhet därav uppkommer.

En uppmjukning av hälsovårdsstadgans bestämmelser på denna punkt synes därför önskvärd, därest den icke skall lägga avgörande hinder i vägen för inrättande av moderna sanitetsanläggningar i vissa delar av städerna och därigenom i viss mån motverka sitt eget syfte. Någon risk för att ett medgivande på denna punkt skulle komma att medföra icke avsedda konsekvenser torde icke finnas. Med de utomordentliga befogenheter i övrigt, som enligt vår nuvarande hälsovårdsstadga tillkommer hälsovårdsnämnd, torde den ha möjlighet att för tillstånd till anläggande av samlingsbrunn eller reningsanordning av detta slag uppställa fullt betryggande villkor beträffande anläggningens kontroll och skötsel.

Med hänvisning till ovanstående motivering föreslår jag,

att riksdagen måtte besluta hemställa hos Kungl. Maj:t om sådan ändring av par. 13 i hälsovårdsstadgan att inom stads område, där särskilda svårigheter möta vid anordnande av omedelbart avlopp från vattenklosett, uppsamlingsbrunn eller annan av hälsovårdsnämnden godkänd anordning må kunna tillåtas, under förutsättning att sanitära olägenheter därav icke uppkomma, och att anläggningen underkastas regelbunden kontroll av nämnden eller kommunalt verk som med nämndens medgivande därtill förordnas.

Stockholm i januari 1936.

David Gustavson,
Västerås.